

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 114/2021-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Martinom Olosom, advokátom, K. Kašjaka 1, Rajecké Teplice, proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 15 C 127/2014 zo 6. mája 2016 a jeho rozsudku č. k. 15 C 127/2014 zo 6. mája 2016, uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 9 Co 256/2017 z 24. októbra 2017 a jeho rozsudku č. k. 9 Co 329/2016 z 31. októbra 2017 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Cdo 159/2019, 8 Cdo 160/2019 z 26. augusta 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením a rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“), uznesením a rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje všetky napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Domáha sa tiež náhrady trov konania a finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 15 C 127/2014 sa sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne domáhala určenia neplatnosti zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena. Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh sťažovateľky na prerušenie konania. Krajský súd po podaní odvolania prvoinštančné rozhodnutie napadnutým uznesením potvrdil.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom vo veci samej žalobu sťažovateľky zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

4. Proti napadnutému uzneseniu a napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolania – pričom zdôrazňuje, že išlo o samostatné podania (dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 10. januára 2018 a dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu z 26. apríla 2018).

5. Dovolací súd napadnutým uznesením, odmietol obe dovolania sťažovateľky ako neprípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd i krajský súd jej návrh na prerušenie konania nesprávne posúdili. Sťažovateľka poukazuje na to, že žiadala o prerušenie konania do konečného rozhodnutia vo veci vlastníctva k časti pozemkov zaťažovaných napadnutou zmluvou o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena z dôvodu, že týmto majú nastať skutočnosti, ktoré zásadne ovplyvnia výsledok súdneho konania o neplatnosti predmetnej zmluvy, čím dôjde „k určeniu legitimacy byť stranou súdneho sporu“. Sťažovateľka uvádza, že v odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd nedal odpoveď na jej odvolacie námietky.

7. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd sa v jeho odôvodnení nevysporiadal s odvolacími dôvodmi sťažovateľky proti zamietnutiu žaloby. Odvolací súd sa podľa názoru sťažovateľky tiež nezaoberal posudzovaním povinnosti súdu prvej inštancie postupovať v súlade s § 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), § 41 ods. 2 OSP, § 43 OSP, ako aj § 94 ods. 2 OSP (platnými v čase vydania napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie), čím jej znemožnil realizáciu jej procesných práv a odňal možnosť konať pred súdom.

8. V súvislosti s napadnutým uznesením a rozsudkom okresného súdu, ako i krajského súdu sťažovateľka namieta i porušenie svojho základného práva vlastniť majetok, pretože podľa jej názoru v súvislosti s napadnutými rozhodnutiami súdov oboch inštancií môže dôjsť k znehodnoteniu dotknutých pozemkov, ako i bezprostredne susediacich pozemkov v jej vlastníctve.

9. Sťažovateľka je toho názoru, že k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces došlo tiež tým, že najvyšší súd neprejednal jej dovolania v samostatných konaniach a nerozhodoval o nich v odlišných senátoch. Podľa nej je napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nepreskúmateľné a zmätočné, pretože z jeho odôvodnenia nie je jasné, ktoré časti rozhodnutia sa týkajú konania č. k. 8 Cdo/159/2019 a ktoré sa týkajú č. k. 8 Cdo/160/2019. Napadnuté uznesenie dovolacieho súdu je podľa sťažovateľky v plnom rozsahu protiprávne a protiústavné, odôvodnené na všeobecnej

úrovni, pričom sťažovateľke nie je jasné, či súd skutočne rozhodol vo veci oboch konaní, alebo či na rozhodnutie napísal omylom 2 čísla spisu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 dohovoru napadnutým uznesením a rozsudkom okresného súdu, napadnutým uznesením a rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 dohovoru napadnutým uznesením a napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením a napadnutým rozsudkom krajského súdu

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

12. Ústavný súd poukazuje na to, že proti napadnutému uzneseniu, ako i proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohla sťažovateľka podať odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 9 Co 256/2017 z 24. októbra 2017. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie a rozhodol o ňom krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 329/2016 z 31. októbra 2017. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaniach sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

13. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie nie je zo zákona prípustné, keďže však išlo o procesné rozhodnutie v štádiu konania, keď právna vec sťažovateľky nebola meritórne rozhodnutá, mohla svoje výhrady proti tomuto napadnutému uzneseniu zahrnúť do dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej (čo aj urobila, pozn.). Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky vylučuje právomoc ústavného súdu zaoberať sa napadnutým uznesením krajského súdu bez ohľadu k tomu, či sťažovateľka výhrady proti tomuto odvolaciemu uzneseniu zahrnula do svojej dovolacej argumentácie vo veci samej alebo nie.

14. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd uvádza, že sťažovateľka proti nemu mohla podať dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka skutočne proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie podala, pričom jeho prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

15. Najvyšší soud prvním výrokem napadnutého uznesení odmítl podľa § 447 písm. c) CSP dovolanie sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým potvrdil prvoinštančné rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

16. Druhým výrokom napadnutého uznesenia najvyšší súd dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu vo veci samej odmítl ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP, pretože po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že v postupe odvolacieho súdu v spojení s postupom okresného súdu nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť sťažovateľku na jej procesných právach, pričom sa dôsledne zaoberal jej dovolacou námietkou, podľa ktorej súd prvej inštancie ju v rozpore so zákonom nepoučil o nedostatku v označení strán sporu na strane žalovanej.

17. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu, pretože argumentácia uplatnená v ústavnej sťažnosti sa prekrýva s argumentáciou uvedenou v dovolaní.

18. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu a rozsudku okresného súdu, ako i proti napadnutému uzneseniu a rozsudku krajského súdu odmítl podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

19. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

20. Sťažovateľka namietané porušenie základného práva podľa ústavy, ako aj porušenie práva podľa dohovoru odôvodňuje tým, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je nepreskúmateľné a zmätočné. Namieta, že napadnutým uznesením najvyšší súd porušil jej právo na spravodlivé súdne konanie, pretože o oboch podaných dovolaniach rozhodoval ten istý senát dovolacieho súdu jedným (napadnutým) uznesením.

21. Na základe uvedených právnych názorov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmítl dovolanie sťažovateľky jednak proti napadnutému uzneseniu krajského súdu a jednak proti napadnutému rozsudku krajského súdu podľa § 447 písm. c) CSP, pretože dospel k záveru o neprípustnosti oboch dovolaní.

22. Z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa dovolaním sťažovateľky proti uzneseniu odvolacieho súdu zaoberal predovšetkým v bode 12 napadnutého uznesenia, v ktorom uviedol, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím vo veci samej a nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, preto je

z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k sťažovateľkou namietanej procesnej vade došlo alebo nie. Najvyšší súd preto dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné.

23. V ďalšej časti napadnutého uznesenia sa dovolací súd zaoberal prípustnosťou dovolania sťažovateľky proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu. Bez potreby bližšej citácie odôvodnenia napadnutého uznesenia dovolacieho súdu poukazuje ústavný súd najmä na jeho argumentáciu uvedenú v bodoch 14 až 20, z ktorej vyplýva, že sa náležite vysporiadal s dovolaním sťažovateľky, pričom dospel k záveru, že jej dovolacie námietky sú neopodstatnené a v postupe odvolacieho súdu v spojení s postupom súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť sťažovateľku na jej procesných právach a založiť tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd uzavrel, že dovolanie sťažovateľky proti napadnutému rozsudku krajského súdu je neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP, preto ho odmietol.

24. Ústavný súd konštatuje, že z ústavnej sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľka namietala závery najvyššieho súdu v súvislosti s posudzovaním prípustnosti jej podaných dovolaní, jej výhrady spočívajú v tom, že najvyšší súd o oboch dovolaniach rozhodol v jednom konaní a jedným uznesením, čo považuje sťažovateľka za protiprávne a zmätočné.

25. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že najvyšší súd mal o jej podaných dovolaniach rozhodovať samostatne a v odlišných senátoch, ústavný súd poukazuje na Rozvrh práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2020 v znení opatrení 1 až 19, všeobecná časť, čl. II, bod 9 (ďalej len „rozvrh práce“), podľa ktorého:

„Ak sa pri jednom predložení spisu ukáže, že je potrebné rozhodnúť o viacerých predmetoch (t. j. okrem rozhodnutia vo veci samej sú napadnuté aj rozhodnutia týkajúce sa poplatkov, oslobodenia od súdnych poplatkov, o znalečnom, prípadne ak je vznesená námietka zaujatosti a pod.) zapíšu sa všetky tieto veci do jedného senátu. Rovnako sa postupuje aj v prípade, ak po predložení veci (ale ešte pred jej rozhodnutím) bude na najvyšší súd dodatočne doručený opravný prostriedok smerujúci proti ďalším rozhodnutiam vydaným v tejto veci.“

26. Ústavný súd zastáva názor, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo vydané v súlade s relevantnými zákonnými ustanoveniami (Civilný sporový poriadok, zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ako i s citovanou časťou rozvrhu práce najvyššieho súdu, preto ním nemohlo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie. Čo sa týka jeho namietanej zmätočnosti, ústavný súd po dôslednom preskúmaní písomného vyhotovenia jeho odôvodnenia konštatuje, že z neho jednoznačne vyplýva, ktorá jeho časť sa týka rozhodovania o dovolaní proti uzneseniu krajského súdu a ktorá sa týka posudzovania dovolania proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu, preto uvedenú námietku sťažovateľky považuje za nedôvodnú.

27. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia možno vyvodit', že najvyšší súd odmietnutie oboch dovolaní sťažovateľky primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tieto jeho závery nemožno považovať za arbitrárne. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone, resp. rozvrhu práce.

28. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o dovolaní podstatný význam. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

29. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

30. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.3. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1 a základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 10 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

31. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že predmetné ustanovenia ústavy kvalifikuje stabilizovaná judikatúra ústavného súdu ako všeobecné kritériá ochrany základných práv a slobôd, ktoré treba vykladať a chápať ako ústavnú direktívu adresovanú predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov a ktoré nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych záležitostiach. Ich aplikácia je možná iba v spojení s ochranou konkrétnych práv a slobôd uvedených v ústave, ktorá však v prerokúvanom prípade absentuje, čo zároveň odôvodňuje záver o nemožnosti porušenia označených ustanovení ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

32. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocenčných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05, alebo IV. ÚS 326/07).

33. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol pri predbežnom prerokovaní aj túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

34. Namietané porušenie čl. 10 dohovoru sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nielenže neodôvodnila, v rámci svojej argumentácie ho ani nespomenula, a vzhľadom na obsah tohto článku dohovoru, ktorý upravuje slobodu prejavu, ústavný súd ani nevzhliadol žiadnu príčinnú súvislosť

medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a porušením uvedeného článku dohovoru, preto ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

35. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2021

Peter Molnár
predseda senátu